

РЕШЕНИЕ

№ 24184

гр. София, 14.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 83 състав, в
публично заседание на 30.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Милева

при участието на секретаря Мариана Велева, като разглежда дело номер **4687** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 40, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).
Образувано е по жалба на Н. П. Н. срещу Решение № ЦУ01-2063/22.04.2025 г. на Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество (КОНПИ), постановено по заявление за достъп до обществена информация с вх. № ДОИ-4/07.04.2025 г. и писмо ЦУ01-1839/08.04.2025 г.
В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на оспореното решение като постановено в противоречие с материалноправните норми и целта на закона. Твърди, че обжалваният административен акт по същество представлява отказ да бъде предоставена исканата информация. Моли съда да отмени отказа на КОНПИ и изрично да задължи органа да предостави конкретни и изчерпателни отговори на поставените въпроси по отношение на всяко от посочените лица.
В съдебно заседание, жалбоподателят- лично и чрез адв. К. поддържа изложеното в жалбата. Навежда аргументи за наличието на надделяващ обществен интерес.
Ответникът- П. Й.- член на КОНПИ, редовно призван, чрез юриск. Г. оспорва жалбата. Счита, че оспореното решение не представлява отказ. Твърди, че в случая е налице ограничението по чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ.
Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:
Административното производство е образувано по заявление за достъп до обществена информация с вх. № ДОИ-4/07.04.2025 г., подадено от Н. П. Н., с което е поискано получаване на следната информация:

„По прокурорска преписка № 13904/2021 г. на СГП бяха привлечени следните лица като обвиняеми, съгласно състав на НК който попада в обхвата на предметна компетентност на КОНПИ: П. В. П., Любена Г. П. (бивша П.), прокурор Д. С. Д., прокурор К. С. П..

1. Започна ли КОНПИ проверка и установяване на незаконно придобито имущество спрямо всяко от обвиняемите лица?
2. Ако да, на кои дати са започнали проверките и на кои дати са приключили?
3. Ако да, с какъв резултат са приключили проверките?
4. Ако не, защо не? КОНПИ е законово задължена да извършва имуществени проверки на всяко едно лице, привлечено като обвиняем съгласно престъпните състави, по които бяха привлечени гореизброените четири лица.
5. Има ли предприети обезпечителни/запорни мерки срещу лицата? С какъв резултат? Мерките преминават ли съдебен контрол? В случай на наличие на такъв, моля посочете номерата на делата и резултата - потвърждава/отменя.
6. Има ли внесени конфискационни иски в компетентния окръжен съд срещу лицата? Ако да, посочете номерата на делата. “

С Писмо ЦУ01-1839/08.04.2025 г. заявителят Н. Н. е поискал допълване на Заявление за достъп до обществена информация с вх. № ДООИ-4/07.04.2025 г. със същите въпроси по отношение на следните допълнително посочени лица: С. Т. М., Р. Т. Г.- Ю., И. Е. Г., А. Д. Д..

В отговор на заявлението е издадено Решение № ЦУ01-2063/22.04.2025 г. на П. Й.- член на КОНПИ, в което е посочено, че се предоставя следната информация по заявление с вх. № ДООИ-4/07.04.2025 г.: „В случай, че са налице основанията по чл. 110, ал. 1 вр. с чл. 108, ал. 1 от ЗОНПИ за лицата посочени в Заявление за достъп до обществена информация с вх. № ДООИ-4/07.04.2025 г., допълнено с Писмо вх. №ЦУ01-1839/08.04.2025 г. Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество предприема действия съобразно компетентността си.“

Решението е получено по електронна поща от заявителя на 22.04.2025 г., а жалбата срещу него е подадена в съда на 24.04.2025 г.

При така установеното от фактическа страна съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, срещу административен акт, подлежащ на съдебен контрол и в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 40, ал. 1 от ЗДОИ.

Разгледана по същество е основателна.

Общественият отношения, свързани с достъпа до обществена информация, са уредени в ЗДОИ. В случая, исканата информация безспорно има характера на обществена такава по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Съгласно посочената разпоредба обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. За да е налице обществена информация е необходимо не само информацията да е свързана с живота на група хора, но и да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би могла да притежава вменената от закона специална цел. В чл. 28, ал. 2 от ЗДОИ е предвидено, че органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение. В разглеждания случай оспореното решение е издадено от компетентен орган - П. Й.- член на КОНПИ (съобразно Заповед № КОНПИ-РД-16/13.10.2023 г.), който е задължен субект по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ, в предвидената от закона писмена форма, но в противоречие на материалния закон.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ всеки гражданин на Република България има право на достъп до

обществена информация при условията и по реда, определени в този закон, освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. Тази обществена информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно, обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. Тя бива: официална - която се съдържа в актовете, издавани от държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия (чл. 10 от ЗДОИ), и служебна - информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл. 11 от ЗДОИ). Предвид изложеното, исканата информация има характера на обществена служебна информация по смисъла на чл. 2 и чл. 11 от ЗДОИ, тъй като касае дейността на КОНПИ по извършване на имуществени проверки. Според чл. 13 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен и се осъществява по реда на този закон, при спазване ограниченията по ал. 2 и отчитане на хипотезите по ал. 4 – случаите на надделяващ обществен интерес.

В разглеждания случай несъмнено заявителят е субект на правото да получи исканата информация съгласно чл. 4 от ЗДОИ, а ответникът е задължен субект по чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ. Правопораждащ факт за задължителното произнасяне по реда на чл. 28 от ЗДОИ от КОНПИ е характерът на исканата информация. Видно от процесното заявление за предоставяне достъп до обществена информация, с добиването на същата се обслужва целта, посочена в закона, като удовлетворяване на искането би спомогнало на заявителя да си състави информирано мнение за дейността на задължения субект.

В този смисъл, основателно е възражението на жалбоподателя, че оспореният административен акт фактически представлява изричен отказ да бъде представена искана информация, макар диспозитивът на решението да е в обратен смисъл („предоставям“). Видно от представеното с административната преписка решение № ЦУ01-2063/22.04.2025 г., Комисията формално е отговорила на въпроси, които в действителност не са зададени. Нещо повече - цитирани са законови норми, които макар да имат известно отношение към поисканата със заявлението информация, реално не дават отговор на конкретно зададените въпроси. Според съда, подобен подход от страна на административния орган, представлява опит да се заобиколят разпоредбите на ЗДОИ и е в пряко нарушение на законоустановените задължения на Комисията, свързани с предоставянето на обществена информация, касаеща дейността ѝ.

В случай, че е налице основание за ограничаване правото на достъп, то същото следва да бъде мотивирано, както от правна, така и от фактическа страна в самия акт, което видимо не е направено в нарушение на чл. 38 от ЗДОИ. Съгласно оборимата презумпция за наличие на надделяващ обществен интерес органът следва да установи липсата на такъв, а не заявителят да доказва неговото наличие. Преценката на органа налице ли е или не надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 13, ал. 4 във вр. ал. 2, т. 1 от ЗДОИ. Липсата на мотивировка в тази насока представлява нарушение, което е самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ, тъй като ограничава правото на защита на неговия адресат и възпрепятства осъществяването на съдебния контрол за законосъобразност (в този смисъл вж. Решение № 416 от 13.01.2020 г. по адм.д. № 12599/2018 г., V отд. на ВАС; Решение № 4394 от 03.04.2018 г. по адм. д. № 10348/2016 г. V отд. на ВАС; Решение № 12185 от 10.09.2019 г. по адм. д. № 683/2017 г., V отд. на ВАС и др..).

Както беше отбелязано, исканата информация безспорно попада в обхвата на чл. 2, чл. 9-11 ЗДОИ,

тъй като е свързана с обществения живот и ще даде възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект. Действително, в закона липсва легално определение на понятието обществен живот, но с оглед целта на закона следва да се възприеме, че това е всяка информация, която е свързана с живота на обществото като група хора. За да е налице обществена информация е необходимо не само информацията да е свързана с живота на група хора, но и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект. Т.е. информацията да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би могла да притежава сочената от закона специална цел. Доколкото поисканата със заявлението от Н. информация се събира, създава и съхранява по повод дейността на КОНПИ, тъй като информацията касае дейността на комисията по извършване на проверки и установяване на незаконно придобито имущество, то същата представлява служебна обществена информация и подлежи на предоставяне по реда на ЗДОИ.

За пълнота на изложението следва да се отбележи, че ЗДОИ регламентира един от правните способности за упражняване на конституционното право на достъп до информация. В чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ законодателят е дал легална дефиниция на понятието обществена информация, достъпът до която законът регламентира. Именно по отношение на тази информация законодателят е вменил изричното задължение на задължените, по смисъла на чл. 3, ал.1 от ЗДОИ, правни субекти да я предоставят. Разбира се, ЗДОИ не е средство за получаване на всякаква информация от държавните органи. Както беше посочено чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ определя, че законът се прилага тогава, когато в друг закон не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. В настоящия случай, не се твърди, а и не се установява от данните по делото, да е налице друг специален ред за достъп до исканата информация, дерогиращ приложимостта на нормите на ЗДОИ.

С оглед изложеното, съдът намира жалбата за основателна, поради което оспореното Решение № ЦУ01-2063/22.04.2025 г., обективизиращо отказ, следва да бъде отменено като незаконосъобразно. Предвид естеството на констатирания порок, преписката следва да бъде върната на административния орган за произнасяне в съответствие с указанията, дадени с настоящото решение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № ЦУ01-2063/22.04.2025 г. на Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество, постановено по заявление за достъп до обществена информация с вх. № ДОИ-4/07.04.2025 г. и писмо ЦУ01-1839/08.04.2025 г.

ВРЪЩА административната преписка на Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество за произнасяне по подаденото от Н. П. Н. заявление за достъп до обществена информация с вх. № ДОИ-4/07.04.2025 г. и писмо ЦУ01-1839/08.04.2025 г. при съобразяване указанията по тълкуване и прилагане на закона, съгласно мотивите на настоящото решение, в 14-дневен срок от уведомяването.

Решението не подлежи на касационно оспорване.

СЪДИЯ: